

*Emilia Kuligowska**
Zielona Góra

Integracja treści literackich z różnymi metodami pracy z dziećmi przedszkolnymi. Tydzień z Koziołkiem Matołkiem

**Integration of literary content with various methods of working with preschool children.
A week with Koziołek Matołek**

Wstęp

Celem artykułu jest przedstawienie sposobu realizacji zajęć z dziećmi w wieku przedszkolnym, w różnych grupach wiekowych. Treści nauczania, w opisanym przypadku, zostały zintegrowane wokół wspólnego tematu – przygód bohatera lubianego przez dzieci – Koziołka Matołka. Utwór Kornela Makuszyńskiego „120 przygód Koziołka Matołka” jest napisany wierszem i opowiada historię koziołka, który wyrusza do Pacanowa, żeby podkuć swoje kopyta u kowala. Zabawne ilustracje przedstawiające bohatera podczas podróży wykonał Marian Walentynowicz. Przygody Koziołka Matołka stały się inspiracją do przygotowania cyklu zajęć, do realizacji którego, poza tradycyjnymi metodami pracy, posłużyły multimedia.

Terminologia

Wiek przedszkolny w literaturze określany jest jako „okres kształtowania się struktury osobowości w jej podstawowej

* doktorantka, Uniwersytet Zielonogórski, Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii; Przedszkole nr 3

formie, okres rozwoju *osobowościowych mechanizmów* zachowania. W latach przedszkolnych dziecko nawiązuje kontakt z otoczeniem, naśladuje w zabawie i innych działaniach wzory dorosłych, ich funkcje społeczne, sposoby pracy, posługiwania się narzędziami¹.

Sytuacje edukacyjne zostały zaprojektowane w taki sposób, żeby umożliwić dzieciom zdobycie określonej wiedzy oraz inspirować do działań twórczych. Podczas realizacji wykorzystano różnego typu *multimedia* rozumiane jako całość komunikatów oraz narzędzi technologii informacyjnej, jakimi dysponuje człowiek w procesie poznania, których charakterystyczną cechą jest aktywność odbiorcy w trakcie pracy z nimi². Pojęcie *media* rozumiane jest jako „przedmioty, materiały, urządzenia, przekazujące odbiorcom określone informacje poprzez słowo, obrazy, dźwięki, a także umożliwiające im wykonanie określonych czynności intelektualnych i manualnych”³.

Wykorzystano również *technologię multimedialną*, która „integruje różne media w oparciu o wspólną bazę (komputer). Dzięki niej człowiek zyskuje nieznanne dotąd narzędzia umożliwiające rozwój poznawczy, mające wpływ na jego pamięć i emocje, poszerzające możliwości intelektualne”⁴. Media celowo wykorzystywane w placówkach oświatowych literatura przedmiotu określa jako media dydaktyczne. Istnieje wiele objaśnień tego pojęcia. Zdaniem Stanisława Juszczyka media dydaktyczne można podzielić na proste i złożone. Media proste składają się jedynie z materiału komunikatu (naturalne okazy, tablice, książki, materiały

¹ M. Przetacznikowa, *Kształtowanie się osobowości dziecka*. W: *Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży*, M. Żebrowska (red.), Warszawa 1976, s. 498.

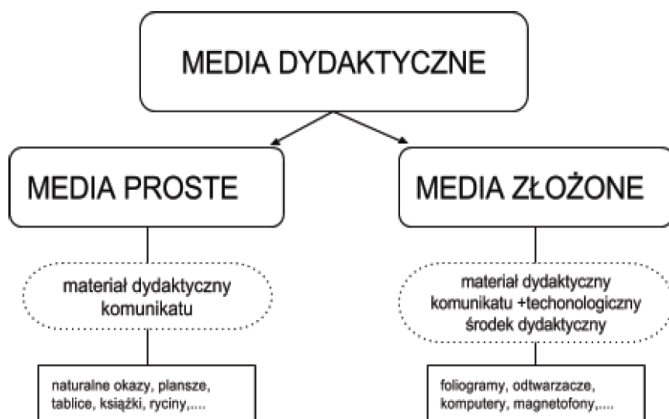
² S. Koziej, *Rola multimedii w edukacji XXI wieku*, „Edukacja Medialna”, 2002, nr 3, s. 31-36.

³ W. Strykowski, *Podstawy kształcenia multimedialnego*, Warszawa: PWN 1984, s. 27.

⁴ W. Osmańska-Furmanek, *Nowe technologie informacyjne w edukacji*, Zielona Góra: Lubuskie Towarzystwo Naukowe 1999, s. 5.

ksero). Wykorzystanie mediów złożonych wymaga zastosowania, oprócz materiałów dydaktycznych i komunikatów, także technicznego środka dydaktycznego (foliogramy, magnetofony, odtwarzacze, komputer)⁵.

Podział mediów dydaktycznych wg S. Juszczyka przedstawia poniższy rysunek:



Rysunek 1. Podział mediów wg S. Juszczyka (opracowanie własne)

Podczas realizacji cyklu zajęć wykorzystano media proste i złożone.

Czesław Kupisiewicz klasyfikuje media dydaktyczne uwzględniając ich oddziaływanie na zmysły człowieka, wymienia: wzrokowe, słuchowe i wzrokowo-słuchowe⁶.

Techniki informacyjne są wszechobecne, nie są nowum dla dorosłych i dzieci. Upowszechnienie mediów zmieniło funkcjonowanie instytucji, rodzin oraz relacji społecznych. Nie są już traktowane jako „nośniki informacji i wiedzy o świecie, dostarczają

⁵ S. Juszczyk, *Komunikacja człowieka z mediami*, Katowice: Śląsk 1998, s. 32.

⁶ Cz. Kupisiewicz, *Dydaktyka ogólna*, Warszawa: Oficyna Wydawnicza GRAF PUNKT 2000, s. 246.

również rytuałów i symboli niezbędnych do kształtowania tożsamości, są źródłem wartości i wzorców postępowania”⁷.

Uważa się, że rozumienie i korzystanie z mediów jest przepustką do poznania większości sfer życia ludzkiego⁸. Jednak wiadomo również, że multimedia, w bliżej określonej przyszłości, nie zastąpią naturalnych środków dydaktycznych. Istnieje szereg sytuacji dydaktycznych, w których stosowanie pośrednich form opisu rzeczywistości jest wskazane, a nawet konieczne⁹.

Na podstawie rozważań Władysława Zaczyńskiego nad rolą mediów w uczeniu się, Bronisław Siemieniecki, przez odkrywanie, wskazuje cztery podstawowe sytuacje wymagające upogłdowienia:

- prezentacja wydarzeń i zjawisk odległych w czasie (np. budowa piramid),
- ukazanie miejsc odległych w przestrzeni (np. życie zwierząt w ich naturalnym środowisku),
- pokazanie procesów niemożliwych do zaobserwowania (zjawiska w mikro i makroskali, np. budowa jądra atomu lub wirowanie galaktyki,
- procesy szybkie lub bardzo powolne, np. ruch elektronów wokół jądra atomu lub ruch płyt kontynentalnych),
- ukazywanie procesów i zjawisk niebezpiecznych (niektóre doświadczenia chemiczne, procesy technologiczne itp.).

Jacek Jędrzyckowski dodaje piątą sytuację – wizualizacji wymagają treści wysoce abstrakcyjne oraz duże zbiory danych charakteryzujące dane zjawisko lub proces¹⁰.

⁷ J. Dobrołowicz, *Wstęp. Wielka potrzeba edukacji medialnej*. W: Z. Zbróg (red.), *Edukacja medialna w kształceniu wczesnoszkolnym*, Kielce: Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP 2008, s. 5.

⁸ Ibidem, s. 5.

⁹ J. Jędrzyckowski, *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2008, s. 8-10.

¹⁰ B. Siemieniecki, *Komputery i hipermedia w procesie edukacji dorosłych*,

Opis realizacji

Na podstawie opowiadania „120 przygód Koziołka Matołka” Kornela Makuszyńskiego z ilustracjami Mariana Walentynowicza¹¹ zaproponowano cykl zajęć dla przedszkolaków, których celem głównym było:

- zapoznanie z treścią utworu „120 Przygód Koziołka Matołka”, bliższe poznanie bohatera – Koziołka Matołka,
- inspirowanie dzieci do działań twórczych w obrębie omawianej tematyki,
- wykorzystanie multimediów do pracy z przedszkolakami,
- ukazanie miejsc odległych oraz kultury odmiennej od rodzimych.

Zajęcie zostały przeprowadzone w 2015 roku podczas ferii zimowych w Miejskim Przedszkolu nr 3 im. Misia Uszatka w Zielonej Górze. Odbływały się cyklicznie przez pięć kolejnych dni. W zajęciach brały udział wszystkie dzieci uczęszczające do przedszkola¹². Przeważała forma pracy grupowej oraz zespołowej¹³.

Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek 2001, s. 85. za: J. Jędryczkowski, *Prezentacje multimedialne...*, s. 7-9.

¹¹ K. Makuszyński, M. Walentynowicz, *120 przygód Koziołka Matołka*, Warszawa: G&P 2011.

„Makuszyński napisał całą historię w postaci rytmicznych czterowierszy ośmiozgłoskowcem; do każdego czterowiersza przypisana jest jedna ilustracja Walentynowicza. To z tekstu Makuszyńskiego pochodzą liczne utrwalone w polszczyźnie sformułowania jak „w Pacanowie kozy kują”, porównania czy inne określenia”. (*Koziołek Matołek* [on line] [dostęp 19.07.2016]. Dostępny w: https://pl.wikipedia.org/wiki/Kozio%C5%82ek_Mato%C5%82ek).

¹² Do przedszkola uczęszcza ok. 100 dzieci, które funkcjonują w czterech grupach: dzieci 3-letnie, 4-letnie, 5-letnie, 6-letnie. Okazjonalnie, na czas koncertów, pokazów, dzieci spotykają się w największej sali. Krzeselka ustawione są w rzędach. Sala wyposażona jest w projektor multimedialny oraz tablicę multimedialną.

¹³ A. Klim-Klimaszewska, *Pedagogika Przedszkolna. Nowa Podstawa Programowa*, Warszawa: Instytut Wydawniczy Erica 2011, s. 116-117.

Metody pracy wykorzystane podczas realizacji cyklu zajęć to:

- metody czynne – oparte na działaniach dziecka,
- metody oglądowe – oparte na bezpośrednim spostrzeganiu, przeżywaniu w kontakcie z otoczeniem materialnym, kulturalnym,
- metody słowne – rozmowy, opowiadania, zagadki¹⁴.

I. PONIEDZIAŁEK: „ W Pacanowie Kozy Kuja”...

Pomoce dydaktyczne:

książka „120 przygód Koziołka Matołka”; mapa Polski; projektor multimedialny; komputer z dostępem do internetu; nagłośnienie; zdjęcia Koziołka Matołka; zdjęcia kowala; słuchowisko: „120 Przygód Koziołka Matołka”, kolorowanki przedstawiające Koziołka Matołka oraz mapę Polski; chustki, klocki, piłki, książki, równoważnia; pianino

Przebieg zajęć:

- prezentacja fragmentu opowiadania – odczytanie przez nauczyciela fragmentu książki: „120 przygód Koziołka Matołka”;
- przedstawienie postaci Koziołka Matołka – zdjęcia przedstawiające postać Koziołka Matołka – zasoby internetu np. Wikipedia, strona miasta Pacanów;
- „Czym zajmuje się kowal?” – prezentacja zdjęć przedstawiających pracę kowala – zasób internetu;
- lokalizacja na mapie Polski miast: Warszawa, Zielona Góra, Gdańsk, Łódź, Pacanów – mierzenie odległości między miastami przy pomocy: sznurka, linijki,... – zaproszenie chętnych dzieci – np. po dwie osoby z każdej grupy, wspólne odszukanie miast na mapie Polski, zaznaczenie ich przy pomocy kolorowych kółek; mierzenie odległości pomiędzy miastami; odpowiedź na pytanie: Do którego z wymienionych miast nasz bohater ma najkrótszą drogę?

¹⁴ Ibidem, s. 118.

- przygotowanie do podróży – nauka fragmentu piosenki: „Pociągi” – muzyka: Tomasz Bajerski, słowa: Ewa Stadtmuller, tekst został zmieniony i przystosowanym do potrzeb naszych zajęć (E. Kuligowska, M. Kupaj):

*Jedzie pociąg osobowy,
osobowy, osobowy,
do samego Pacanowa
wiezie ludzi tłum.*

Dzieci ustawiają się w pociągi (jedno za drugim), śpiewają piosenkę do akompaniamentu pianina. Nauczyciel określa dynamikę, tempo śpiewu oraz jazdy „pociągów”: szybko, wolno, głośno, cicho...

- pakowanie tobołka – praca w małych zespołach, każdy z zespołów mieszanych (4 osoby każda z innej grupy), pakuje różne przedmioty:
 1. piłki,
 2. klocki drewniane,
 3. chustki,
 4. książki,
- wspólne określanie, przy pomocy równoważni ciężaru tobołków, ustawienie ich od najlżejszego do najcięższego;
- zagadki dźwiękowe – różne sposoby podróży – wspólne rozpoznawanie odgłosów różnych środków lokomocji;
- projekcja bajki o Koziołku Matołku – słuchowisko radiowe z ilustracjami M. Walentynowicza: <https://www.youtube.com/watch?v=eJ216bbLZ2Y>;
- odjazd pociągów – utrwalenie poznanej piosenki – dzieci formują pociągi i odjeżdżają do swoich grup;
- każde dziecko otrzymuje kolorowankę. Młodsze dzieci – postać Koziołka Matołka z tobołkiem, starsze – mapę Polski, na której zaznaczają omawiane na początku miejscowości. Kolorowanki można pobrać z różnych stron internetowych.

II. WTOREK „Gdzie jest Kosmos?”

Pomoce dydaktyczne:

książka „120 przygód Koziołka Matołka”; model Układu Słonecznego; sznurki do wyznaczenia orbit; projektor multimedialny; komputer z dostępem do internetu; nagłośnienie; zdjęcia rakiet i kosmosu; słuchowisko: „120 Przygód Koziołka Matołka”; kartony, pudełka, kolorowe papiery

Przebieg zajęć:

- dzieci „wjeżdżają” do sali ustawione w „pociągi”, śpiewają piosenkę „Pociągi”, siadają na miejscach;
- quiz: Skąd dokąd podróżuje Koziołek Matołek? Czym zajmuje się kowal? W jaki sposób możemy zmierzyć odległość między miastami na mapie?
- prezentacja dalszej części bajki – odczytanie przez nauczyciela;
- zagadka słuchowa: odtworzenie dźwięku startującej rakiety – zasoby internetu;
- prezentacja zdjęć i filmów ukazujących rakiety, ich start – zasoby internetu;
- próby naśladowania startu rakiety – oklepywanie ciała od stóp do głowy – próba synchronizacji z usłyszanym startem; „start” z akompaniamentem własnym – naśladowanie odgłosów startującej rakiety; złączenie dłoni nad głową, swobodny ruch całego ciała – improwizacja słuchowa przy akompaniamencie własnym – „Lot w kosmos”;
- „Gdzie jest Kosmos?” – wspólne ustalenie odpowiedzi – burza mózgów;
- prezentacja Układu Słonecznego – wyjaśnienie teorii heliocentrycznej – prezentacja modelu, wybranie chętnych dzieci do demonstracji układu; Dziecko – „Słońce” stoi na środku. Przy pomocy sznurków wyznaczenie orbit dla innych dzieci, które poruszają się po nich;

- każda grupa otrzymuje różne materiały, z których ma zbudować raketę i „przylecieć” nią następnego dnia;
- projekcja fragmentu bajki o Koziołku Matołku – słuchowisko radiowe z ilustracjami M. Walentynowicza: <https://www.youtube.com/watch?v=eJ216bbLZ2Y>
- start grup – każda z grup przed wyjściem sali musi „odpalić” swoją raketę, nagradzanie „startujących” grup brawami;
- praca w salach w mniejszych grupach – wykonanie przestrzennych modeli raket wg pomysłów dzieci; prezentacja rakiety na wystawie.

III. ŚRODA: „Na Księżycu”

Pomoce dydaktyczne:

książka „120 Przygód Koziołka Matołka”; model Układu Słonecznego; projektor multimedialny; komputer z dostępem do internetu; nagłośnienie; nagranie przedstawiające lądowanie na Księżycu, kula dyskotekowa, model Układu Słonecznego; Płyta *Oxygen* J.M. Jarre, ABC Sześciolatka cz. 2.; słuchowisko: „120 Przygód Koziołka Matołka”

Przebieg zajęć:

- uroczyste wprowadzenie raket przez każdą z grup, wyeksponowanie ich na środku sali, ustawienie od najmniejszej do największej, nagrodzenie gromkimi brawami każdego modelu; Wprowadzenie może się odbyć przy dźwięku fanfar lub przy akompaniamencie piania;
- prezentacja fragmentu opowiadania „120 Przygód Koziołka Matołka” opisującego pobyt Koziołka na Księżycu;
- prezentacja modelu Układu Słonecznego – utrwalenie nazw: orbita, planeta, układ heliocentryczny;
- wspólne „odpalenie raket” – podróż na Księżyc;
- prezentacja zdjęć przedstawiających lądowanie Apollo 11 na Księżycu: <https://www.youtube.com/watch?v=Ts-DX3qBPms>;

- improwizacja ruchowa do muzyki Jeane Michel Jarre – Part I¹⁵;
- wprowadzenie dzieci do improwizacji – demonstracja ruchów, obrazowe przedstawienie typu ruchu np.: poruszajcie się jakby wasze ręce i nogi połączone były gumą lub jakbyście tańczyli w słoiku z miodem – uwrażliwienie na powolny ciężki i płynny ruch; wzbogacenie improwizacji efektami świetlnymi – kula dyskotekowa;
- podczas tańca wyświetlenie na ścianie zdjęć różnych planet i Kosmosu;
- „Kto mieszka w Kosmosie?” – burza mózgów – rozróżnienie kosmity i kosmonauty, prezentacja kosmitów i kosmonautów, dzieci wspólnie odpowiadają kogo przedstawia zdjęcie;
- wysłuchanie piosenki „Trzej Kosmici” – muzyka: Stanisław Marciniakstowa: Stanisław Karaszewski¹⁶, nauka refrenu, ilustrowanie ruchem jego treści:

I.

*Trzej kosmici, trzej kosmici
przylecieli rankiem.*

*Ten w talerzu, tamten w spodku,
trzeci leciał w dzbanku.*

Ref.:

*Pierwszy – krągłe jajeczko,
drugi – chrupka bułeczka,
a ten trzeci, drżący, chlupiący
jak ta kawa z mleczkiem.*

II.

*Trzej kosmici, trzej kosmici
wpadli przez okienko,
w pokoiku na stoliku
ładowali miękko.*

¹⁵ Utwór pochodzi z płyty: *Oxygen*, 1976 r.

¹⁶ Utwór pochodzi z płyty: *ABC Sześciolatka*, Płyta CD Część 2., Warszawa: WSiP 2011 r.

Ref.:

Pierwszy – krągłe jajeczko...

III.

Trzej kosmici, trzej kosmici

siedli na obrusie.

proszą ciebie na śniadanie

Z mamą i tatusiem!

- prezentacja fragmentu słuchowiska;
- improwizacja głosowa – „Rozmowy kosmitów” – „łi di di di”
 - echo muzyczne, dzieci powtarzają motywy wypowiedziane przez nauczyciela z różną dynamiką;
- pożegnanie się w języku kosmitów – rozejście się do swoich grup.

IV. CZWARTEK: „Chińska przygoda”

Pomoce dydaktyczne:

książka „120 Przygód Koziołka Matołka”; globus; mapa świata; szablon znaków chińskich do kolorowania; zdjęcie przedstawiające zajęcia kaligrafii; kolorowe kartki papieru; ryż, groch; model Układu Słonecznego, projektor multimedialny; komputer z dostępem do internetu; nagłośnienie; nagranie piosenki „Kurki trzy” w języku chińskim, zdjęcia Chin: Mur chiński, Czerwona Rzeka, Chińczycy; słuchowisko: „120 Przygód Koziołka Matołka”

Przebieg zajęć:

- prezentacja fragmentu opowiadania „120 Przygód Koziołka Matołka” opisującego pobyt u chińskiego cesarza;
- prezentacja mapy świata, odnalezienie na niej Polski, rozmowa kierowana na nazwanie mórz, oceanów, wysp, kontynentów;
- odnalezienie największych państw na mapie;
- prezentacja globusa – porównanie go z mapą świata, odnalezienie Ziemi w Układzie Słonecznym <https://www.youtube.com/watch?v=xeuGfHJcDrc>;

- zagadka dźwiękowa – obejrzenie fragmentu teledysku do piosenki „Kurki trzy” w języku chińskim: <https://www.youtube.com/watch?v=cqvh7alqWBs>, – próby odgadnięcia języka, w jakim jest śpiewana piosenka, próby wspólnego śpiewania fragmentu: „Yi shan yi shan liang jing jing. Man tian dou shi xiao xing xing...”¹⁷;
- prezentacja zdjęć przedstawiających Chińczyków, określenie różnic w wyglądzie zewnętrznym;
- prezentacja zdjęć przedstawiających: Czerwoną Rzekę, Mur Chiński, Himalajów, Brahmaputry;
- nauka pląsu:

Brahmaputra w Himalajach (*lewą rękę uginamy w łokciu i trzymamy pionowo przed sobą, wzdłuż lewego przedramienia naśladujemy prawą dłoń ruch płynącej wody z góry do dołu*)

Cing, cang, cing cung ciang (*dwie ręce zgięte w łokciach, dłonie równoległe do podłogi wskazują lewą stronę, prawą stronę, lewą stronę, środek, prawą stronę*)

Brahmaputra w Himalajach (*prawą rękę uginamy w łokciu i trzymamy pionowo przed sobą, wzdłuż prawego przedramienia naśladujemy lewą dłoń ruch płynącej wody z góry do dołu*)

cing, cang, cing cung ciang (*dwie ręce zgięte w łokciach, dłonie równoległe do podłogi wskazują lewą stronę, prawą stronę, lewą stronę, środek, prawą stronę*)

Enteramente bumtarara (*ręce zgięte w łokciach podnosimy z dwóch stron głowy, wewnętrzną stroną dłoni do przodu i pochylamy się „oddając pokłon”*)

Cing, cang, cing cung ciang (*dwie ręce zgięte w łokciach, dłonie równoległe do podłogi wskazują lewą stronę, prawą stronę, lewą stronę, środek, prawą stronę*)

Megi Pegi, Megi Pegi (*robimy „młynek” dłońmi przed sobą do przodu i do tyłu*)

¹⁷ Twinkle Twinkle Little Star In Chinese, [on-line] [dostęp 17.07.2015]. Dostępny w: <https://www.youtube.com/watch?v=cqvh7alqWBs>.

Cing, cinnng, cing cunnng ciang (dwie ręce zgięte w łokciach, dłonie równoległe do podłogi wskazują lewą stronę, prawą stronę, lewą stronę, środek, prawą stronę)¹⁸

- Zabawę powtarzamy w zróżnicowanym tempie oraz dynamice;
- prezentacja zdjęć przedstawiających pola ryżowe – internet;
 - zabawa w małych grupkach – segregowanie ryżu pomieszanego z grochem, grupy mieszane wiekowo – 4. osobowe;
 - powtórzenie płąsu *Brahmaputra w Himalajach*;
 - prezentacja chińskiego alfabetu – porównanie z polskim alfabetem;
 - prezentacja fragmentu bajki odpowiadającego omawianej tematyce;
 - utrwalenie piosenki „Pociągi” – dzieci ustawiają się w „pociągi”, wychodząc z sali otrzymują kontury znaków chińskich do pokolorowania.

V. PIĄTEK: „Wielkie zgadywanie”

Pomoce dydaktyczne:

prezentacja multimedialna przedstawiająca zdjęcia z kolejnych dni przygód Koziołka Matołka w naszym przedszkolu; projektor multimedialny, tablica multimedialna; zagadki związane z kolejnymi przygodami Koziołka; ziarenka ryżu; 4 talerzyki; słuchowisko: „120 Przygód Koziołka Matołka”; pomoce dydaktyczne wykorzystane w cyklu zajęć

Przebieg zajęć:

- dzieci wchodzi do sali śpiewając piosenkę „Pociągi”, siadają na krzesłkach i podłodze;
- prezentacja i zagadki, za każdą prawidłową odpowiedź dziecko otrzymuje ziarenko ryżu i odkłada na talerz swojej grupy;

¹⁸ Płás harcnerski

Dzień I	
 <p>Źródło: www.pacanow.pl</p>	<p><i>Co przedstawia zdjęcie?</i></p> <p><i>Jaka miejscowość jest zaznaczona czerwoną kropką?</i></p>
 <p>Źródło: www.pacanow.pl</p>	<p><i>Jaką postać przedstawia pomnik?</i></p> <p><i>Gdzie znajduje się pomnik?</i></p>
 <p>Źródło: www.polskieradio.pl</p>	<p><i>Co przedstawia zdjęcie?</i></p> <p><i>Jak nazywa się pan, który wykonuje podkowy?</i></p> <p><i>Do czego służą podkowy?</i></p>
<p><i>W jaki sposób można zmierzyć odległość między miejscowościami na mapie?</i></p> <p><i>Skąd wyruszył Koziołek Matołek?</i></p> <p><i>Dokąd zmierzał?</i></p> <p><i>Czy Koziołek Matołek podróżował z plecakiem?</i></p>	

Dzień II	
<p>Zagadka dźwiękowa: (wykorzystanie odgłosu startującej rakiety)</p>	<p><i>Czego to odgłos?</i></p> <p><i>Kto potrafi przedstawić ten odgłos?</i></p> <p><i>Jakimi pojazdami można podróżować po Kosmosie?</i></p> <p><i>Dokąd dotarł Koziołek Matołek?</i></p> <p><i>Jakie znasz planety?</i></p> <p><i>Jaka planeta znajduje się w centrum naszego układu?</i></p> <p><i>Jak nazywa się droga, po której poruszają się planety?</i></p>
Dzień III	
<div style="text-align: center;">  <p>Źródło: www.evolevo.eu</p> </div>	<p><i>Co przedstawia zdjęcie?</i></p> <p><i>Czy pamiętasz jak porozumiewają się kosmici?</i></p> <p><i>Czy pamiętasz ilu było kosmitów w piosence?</i></p> <p><i>Czy pamiętasz jak wyglądali?</i></p>
<div style="text-align: center;">  <p>Źródło: www.polskieradio.pl</p> </div>	<p><i>Kogo przedstawia zdjęcie?</i></p> <p><i>Kto może zostać kosmonautą?</i></p> <p><i>Czy Koziołek Matołek spotkał kosmitę i kosmonautę?</i></p> <p><i>Kogo spotkał Koziołek Matołek na Księżycu?</i></p> <p><i>Jeśli potrafisz poruszać się jak kosmonauta w Kosmosie wstań i pokaż, kiedy będzie słycał muzykę.</i></p> <p><i>(improwizacja ruchowa chętnych dzieci do utworu Jeane Michel Jarre - Part I z płyty Oxygen)</i></p>

Dzień IV	
 <p>Źródło: www.empik.com</p>	<p><i>Co przedstawia zdjęcie?</i></p> <p><i>Do czego służy globus?</i></p>
 <p>Źródło: www.losyziemi.pl</p>	<p><i>Co przedstawia zdjęcie?</i></p> <p><i>Jak nazywa się państwo, w którym znajduje się Czerwona Rzeka?</i></p> <p><i>Jest to duże czy małe państwo?</i></p> <p><i>Kogo odwiedził Koziołek Matołek w Chinach?</i></p> <p><i>Czy pamiętasz, jakiego płasu nauczyliśmy się, kiedy Koziołek Matołek był w Chinach? Zaśpiewaj i pokaż!</i></p>
 <p>Źródło: www.naklejkolandia.pl</p>	<p><i>Co przedstawia zdjęcie?</i></p>

- wspólne przeliczenie ziarenek ryżu na talerzach grupowych – szacowanie „na oko”, na którym talerzu jest ich najwięcej;
- projekcja całości słuchowiska „120 Przygód Koziołka Matołka”.

Zakończenie

Współczesny człowiek nie może egzystować bez mediów. W ostatnim dziesięcioleciu stały się one wszechobecne na

każdym etapie życia. Nie jest możliwe pełne uczestnictwo w kulturze bez korzystania z nich. Stwarza to szeroki wachlarz możliwości dla edukacji, ale jednocześnie stawia przed nauczycielem nowe zadania i wyzwanie dostosowania metod i form pracy do zaistniałej rzeczywistości. Przedstawiony opis cyklu zajęć opartych na opowiadaniu Kornela Makuszyńskiego *„120 przygód Koziołka Matołka”* stanowi przykład integracji treści literackich z różnymi metodami pracy oraz multimediami. Obrazy pochodzące z sieci pozwalają na odbycie wirtualnego spaceru do miejsc, w których znalazł się bliskim im bohater: Pacanów, Warszawa, Chiny, Kosmos – Księżyc.

Multimedia, w opisanym cyklu zajęć stanowią dopełnienie tradycyjnych form przekazu informacji oraz metod pracy.

Bibliografia

- Dobrołowicz J., *Wstęp. Wielka potrzeba edukacji medialnej*, w: *Edukacja medialna w kształceniu wczesnoszkolnym*, Z. Zbróg (red.), Kielce 2008.
- Edukacja medialna w kształceniu wczesnoszkolnym*, Z. Zbróg (red.), Kielce 2008.
- Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Zielona Góra 2008.
- Juszczak S., *Komunikacja człowieka z mediami*, Katowice 1998.
- Klim-Klimaszewska A., *Pedagogika Przedszkolna. Nowa Podstawa Programowa*, Warszawa 2011.
- Koziej S., *Rola multimedii w edukacji XXI wieku*, „Edukacja Medialna”, 2002, nr 3.
- Kupisiewicz Cz., *Dydaktyka ogólna*, Warszawa 2000.
- Makuszyński K., Walentynowicz M., *120 przygód Koziołka Matołka*, Warszawa 2010.
- Osmańska-Furmanek W., *Nowe technologie informacyjne w edukacji*, Zielona Góra, 1999.
- Siemieniecki B., *Komputery i hipermedia w procesie edukacji dorosłych*, Toruń 2001.
- Strykowski W., *Podstawy kształcenia multimedialnego*, Warszawa 1984.

Przetacznikowa M., *Kształtowanie się osobowości dziecka*, w: *Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży*, M. Żebrowska (red.), Warszawa 1976.

Płyty CD

ABC Sześciolatka, Część 2., Warszawa 2011.

Oxygen, Jeane Michel Jarre, 1967.

Źródła internetowe

Wikipedia [dostęp 12.07.1016]. Dostępny w: www.wikipedia.pl.

Youtube [dostęp 12.07.1016]. Dostępny w: www.youtube.pl.

Empik [dostęp 12.07.1016]. Dostępny w: www.empik.com.

Polskie radio [dostęp 12.07.1016]. Dostępny w: www.polskieradio.pl.

Pacanów [dostęp 12.07.1016]. Dostępny w: www.pacanow.pl.

Losy ziemi [dostęp 12.07.1016]. Dostępny w: www.losyziemi.pl.

Streszczenie

Artykuł przedstawia sposób realizacji zajęć z dziećmi w wieku przedszkolnym, w różnych grupach wiekowych. Ukazano integrację treści nauczania z różnych dziedzin (matematycznej, przyrodniczej, językowej, artystycznej) w oparciu o opowiadanie Kornela Makuszyńskiego „120 przygód Koziołka Matołka”. Przedstawione w artykule sytuacje edukacyjne zostały zaprojektowane w taki sposób, żeby umożliwić dzieciom zdobycie określonej wiedzy oraz inspirować je do działań twórczych. Podczas realizacji wykorzystano różnego typu multimedia. W artykule wyjaśniono pojęcia mediów dydaktycznych i multimediów.

Słowa kluczowe: integracja treści nauczania, zajęcia w przedszkolu, multimedia w przedszkolu, 120 Przygód Koziołka Matołka

Abstract

The article presents how to carry out activities with preschool children in different age groups. It shows the integration of teaching content from various fields (math, science, language, art) based on a short story by Kornel Makuszyński, „120 przygód Koziołka Matołka” (120 adventures of Koziołek Matołek). Learning situations presented in the article are designed in such a way as to enable children to acquire specific knowledge

and inspire them for creative activity. During the classes various types of multimedia were used. It explains the notions of didactic media and multimedia.

Keywords: integration of teaching content, classes in kindergarten, multimedia in kindergarten, „120 przygód Koziołka Matołka” (120 adventures of Koziołek Matołek)